

Briuselis, 2023 m. vasario 20 d.
(OR. en)

6631/23

COAFR 77
COPS 90
DEVGEN 37
COHOM 53
COHAFA 20
RELEX 244
CFSP/PESC 300
CSDP/PSDC 143

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	ES atnaujinta Didžiųjų ežerų regiono strategija: pagrindinių nestabilumo priežasčių pavertimo bendromis galimybėmis rėmimas – Tarybos išvados (2023 m. vasario 20 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl ES atnaujintos Didžiųjų ežerų regiono strategijos, patvirtintos 2023 m. vasario 20 d. įvykusiame 3932-ame Tarybos posėdyje.

**ES atnaujinta Didžiųjų ežerų regiono strategija: pagrindinių nestabilumo priežasčių
pavertimo bendromis galimybėmis rėmimas**

Tarybos išvados

Ivadas

1. Didieji ežerai – strategiškai svarbus regionas, glaudžiai susietas su likusia žemyno dalimi. Dinamišką ir atsparią visuomenę turintis regionas turi potencialo tapti viso žemyno vystymosi jėga.
2. Regionas palaiko tvirtus ir ilgalaikius žmogiškuosius, politinius ir ekonominius ryšius su Europos Sąjunga (ES). ES kartu su savo valstybėmis narėmis yra visapusiškai pasiryžusios intensyvinti savo strateginius santykius ir lygiateisę partnerystę su Didžiųjų ežerų regionu: remti demokratiją, žmogaus teises, taiką ir saugumą, teisinę valstybę, lyčių lygybę, skurdo panaikinimą ir darnų vystymąsi.
3. Pastaraisiais dešimtmečiais besitęsiantis konfliktų, smurto ir įtampos ciklas niokojo šio regiono žmonių talentus, kūrybiškumą bei verslumą ir užkirto jam kelią išnaudoti savo didžiulį potencialą biologinės įvairovės, atogrąžų miškų, vandens ir žemės ūkio išteklių bei žaliavų telkinių srityse. Visų pirma ginkluotojo konflikto rytinėje KDR dalyje suintensyvėjimas, politinis nestabilumas ir cikliška dvišalė įtampa regione liudija apie tragišką žmonių aukų kainą, kurią ir toliau teks mokėti, jei nebus pasiekta ilgalaikė ir visapusiška taika. Dėl tebesitęsiančio nestabilumo kilo viena iš didžiausių ir ilgiausių humanitarinių krizių pasaulyje ir regionui kyla grėsmė tapti vidaus bei tarptautinio terorizmo ir tarpvalstybinių nusikaltėlių tinklų tvirtove.

4. Pagrindinės nesaugumo ir nestabilumo priežastys bei veiksniai yra sudėtingi, daugiasluoksniai ir tarpusavyje susiję; tai, be kita ko, prastas valdymas ir korupcija, įtraukių institucijų trūkumas, įsigalėjęs nebaudžiamumas ir piktnaudžiavimas valdžia, taip pat smurtinė konkurencija dėl galimybės naudotis žeme ir kitais gamtos ištekliais ir juos kontroliuoti. Be to, prie nuolatinio konflikto prisidėjo visi šie veiksniai: ginkluotų grupuočių daugėjimas, užsienio, regionų ir vidaus subjektų naudojimas jomis kaip įrankiais, kėsinimasis į kaimyninių valstybių teritorijas, galimybė lengvai įsigyti ginklų, dezinformacijos, manipuliacinės komunikacijos ir neapykantos retorikos skatinama įtampa, šiurkštūs ir sistemingi žmogaus teisių pažeidimai, tarptautinės humanitarinės teisės (THT) pažeidimai, seksualinis smurtas ir smurtas dėl lyties, kolektyvinė trauma, demografinis spaudimas, skurdas, badas ir maisto stygius, žmonių ilgalaikis priverstinis persikėlimas ir neteisėtas judėjimas, klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimas.
5. Siekiant sėkmingai pašalinti šias pagrindines priežastis, labai svarbu, kad regiono šalys, visų pirma Burundis, Kongo Demokratinė Respublika (KDR), Ruanda ir Uganda, angažuotųsi ir prisiimtų atsakomybę, kad glaudžiai bendradarbiaujant su kaimyninėmis šalimis, regioniniais ir tarptautiniais partneriais būtų įgyvendintos būtinos reformos. Regioninio angažavimosi prioritetas turėtų būti šalių įsipareigojimas siekti taikos, gerbti visų regiono šalių suverenitetą bei teritorinį vientisumą ir skatinti tarpusavio pasitikėjimu ir partneryste grindžiamą aplinką. Platesnio regiono pradėtos diplomatinės iniciatyvos, pavyzdžiui, KDR ir regiono taikos, saugumo ir bendradarbiavimo pagrindų susitarimas (PSCF), o pastaruoju metu – Luandos ir Nairobio procesai, yra labai svarbios siekiant ilgalaikės, tvarios taikos ir saugumo.

Atnaujinto ES strateginio angažavimosi poreikis

6. ES visada siekė daryti teigiamą ir apčiuopiamą poveikį regione. Vykdydama daugybę diplomatinių, politinių, saugumo, vystymosi ir humanitarinių veiksmų, ji daug investavo į taiką, stabilumą ir vystymąsi Didžiųjų ežerų regione. ES nori atsižvelgti į įgytą patirtį, kad atnaujintų ir sustiprintų šį užmojį.

7. Kadangi Didžiųjų ežerų regiono šalių saugumas, stabilumas ir klestėjimas tebėra strateginis ES prioritetas, šiuo metu ES turi neatidėliotiną poreikį ir galimybę veiksmingiau angažotis su pačiu regionu trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu. Naujoji strategija yra grindžiama regioniniu integruotu požiūriu ir ankstesne ES strategine Didžiųjų ežerų regiono programa (2013 m.), tačiau yra labiau orientuota į veiksmus. Joje daugiausia dėmesio skiriama tam tikriems sektoriams, kuriuose ES turi tikrų bendrų interesų su regionu ir gali suteikti pridėtinės vertės. Ja taip pat siekiama labiau įtraukti privatųjį sektorių ir pilietinę visuomenę. Strategija yra grindžiama 2022 m. vasario mėn. Europos Sąjungos ir Afrikos Sąjungos aukščiausiojo lygio susitikime priimta Bendra 2030 m. vizija, yra visiškai suderinta su 2020 m. Jungtinių Tautų taikos stiprinimo, konfliktų prevencijos ir konfliktų sprendimo Didžiųjų ežerų regione strategija ir atitinka PSCF.

Pagrindiniai principai

8. ES atnaujintas strateginis angažavimasis grindžiamas pagarba, lygiateise partneryste, bendrais interesais, vietos lygmens atsakomybe ir tarpusavio atskaitomybe.
9. ES gins ir propaguos veiksmingą daugiašališkumą ir taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką, kurios pagrindas – JT. Ši strategija yra suderinta su JT darnaus vystymosi darbotvarke iki 2030 m. ir rodo ES įsipareigojimą dirbti siekiant visapusiškai įgyvendinti darnaus vystymosi tikslus.
10. ES taip pat propaguos pagarbą valstybių teritoriniam vientisumui, suverenitetui, nepriklausomybei ir lygybei. Pagarba demokratijai, geram valdymui, teisinei valstybei, žmogaus teisėms ir THT ir toliau bus visų ES veiksmų pagrindas. Konkrečiau, ES propaguos laisvus ir sąžiningus rinkimus ir pereinamojo laikotarpio teisingumą, taip pat kovą su nebaudžiamumu ir korupcija. Ji taip pat imsis veiksmų, kad būtų kovoje su etnine ir kitokia diskriminacija dėl priklausymo tam tikrai grupei, ksenofobija ir susijusia netolerancija.

11. ES toliau propaguos lyčių lygybę ir visapusišką visų moterų ir mergaičių naudojimąsi žmogaus teisėmis, laikydamosi savo tarptautinių įsipareigojimų, be kita ko, lyčių lygybės aspektą integruodama į visus savo angažavimosi veiksmus regiono atžvilgiu. Ji intensyvins savo kovos su seksualiniu smurtu ir smurtu dėl lyties veiksmus. ES taip pat toliau laikysis savo tvirto įsipareigojimo užtikrinti visapusišką pagarbą vaiko teisėms, didindama pastangas nutraukti prieš vaikus daromus pažeidimus bei užkirsti jiems kelią ir padėti nutraukti smurto ciklą, prisidedama prie vaikų ir ginkluotųjų konfliktų darbotvarkės įgyvendinimo pagal taikytinas ES gaires ir atitinkamas JT Saugumo Tarybos rezoliucijas.
12. ES toliau propaguos pilietinės visuomenės, moterų, jaunimo, pažeidžiamoje padėtyje esančių asmenų ir marginalizuotų bendruomenių įtraukimą ir įgalėjimą visuomenėje. ES padės stiprinti valstybines struktūras ir demokratines institucijas, kurios, kartu su piliečių įgalėjimu, pilietinės visuomenės angažuotumu ir privačiojo sektoriaus įsitraukimu, prisideda prie taikios visuomenės ir stabilumo regione kūrimo.
13. ES toliau stiprins savo integruotą požiūrį į konfliktus bei krizes ir stiprins humanitarinės pagalbos, vystomojo bendradarbiavimo ir taikos ryšių triguba sąsaja. Siekiant užtikrinti, kad ES pastangos nedarytų žalos ir būtų reguliariai vertinamos atsižvelgiant į jų galimą antrinį poveikį, bus stiprinamas konfliktams atžvalgus požiūris.

Pagrindiniai ES tikslai ir prioritetai

14. ES visa apimantis tikslas ir prioritetas – padėti užbaigti ginkluotąjį konfliktą ir propaguoti taiką, demokratiją ir darną vystymąsi Didžiųjų ežerų regione, prisidedant prie pagrindinių nesaugumo ir nestabilumo priežasčių pavertimo bendromis galimybėmis ir atveriant visą regiono potencialą.
15. Pirma, vienas iš pagrindinių ES prioritetų, laikantis integruoto požiūrio, yra užtikrinti ilgalaikę taiką, saugumą, stabilumą ir pagarbą žmogaus teisėms rytinėje KDR dalyje ir regione.

16. Antra, ES remis regioną kuriant Afrikos vadovaujamą tvarų, sąžiningą ir žmogaus teisėmis pagrįstą bei aplinkai tinkamą išteklių valdymo modelį – esminį jo paties stabilumo ir vystymosi ramstį.
17. Be to, ES siekia propaguoti tvirtesnę regioninę integraciją, be kita ko, kalbant apie tarpregioninę ir regiono vidaus prekybą, prisidedant prie vietos bendruomenių ekonominio gyvenimo gerinimo. Tai gali tapti regiono ir viso žemyno stabilizavimo veiksniumi ir ateities klestėjimo varomąja jėga.

Perėjimas nuo įtampų prie pasitikėjimo, saugumo ir stabilumo

18. Reikia nedelsiant spręsti užsienio ir vietos ginkluotų grupuočių nuolatinio buvimo ir veiklos, visų pirma rytinėje KDR dalyje, problemą, nes šios grupuotės daro pražūtingą poveikį civiliams gyventojams ir neigiamai paveikė dvišalius regiono šalių santykius.
19. Atkurti ir sustiprinti tarpusavio pasitikėjimą ir tikėjimą gali tik patikimas ir įtraukus regiono šalių dialogas, kai reikia, kiekvienoje šalyje derinamas su nacionalinėmis susitaikymo pastangomis. Tai pirmoji tvarios taikos, saugumo ir stabilumo sudedamoji dalis. ES yra pasirengusi intensyvuoti angažavimąsi tarpininkavimo bei tarpininkavimo rėmimo veikloje ir dialoge, kad visais etapais ir visais lygmenimis būtų išsaugota ir atkurta taika tarp valdžios institucijų, konflikto šalių, vietos bendruomenių, pilietinės visuomenės ir privačiojo sektoriaus. Ji yra pasirengusi veikti kaip tarpininkė, kai ir jei to prašo atitinkamos šalys.
20. ES griežtai smerkia visų KDR veikiančių ginkluotų grupuočių, įskaitant Kovo 23 d. judėjimą (M23), Kongo vystymosi kooperatyvą *Coopérative pour le développement du Congo* (CODECO), Jungtines demokratines pajėgas (ADF), Ruandos demokratines išsilaisvinimo pajėgas *Forces démocratiques de libération du Rwanda* (FDLR), Pasipriešinimo už teisinę valstybę *Résistance pour un État de droit* (RED-Tabara) ir Mai-Mai grupuotes, įvykdytus išpuolius ir primygtinai jas ragina nedelsiant nutraukti karo veiksmus ir imtis tolesnių veiksmų: patikrinamo ugnies nutraukimo, pasitraukimo iš visų jų kontroliuojamų teritorijų ir nusiginklavimo.

21. ES primygtinai ragina visas regiono valstybes ir tarptautinius subjektus visapusiškai gerbti suverenitetą bei teritorinį vientisumą ir susilaikyti nuo bendradarbiavimo su ginkluotomis grupuotėmis ir paramos joms teikimo rytinėje KDR dalyje ir visame regione, be kita ko, naudojantis neteisėta įtaka už valstybės sienų, bendradarbiaujant su smurtinėmis tarpininkų grupuotėmis ir naudojant neteisėtus prekybos gamtos išteklių tinklus. Šiame kontekste būtina prisiminti, kad bet kokia parama šioms ginkluotoms grupuotėms, be prašymo vykdoma karinė veikla užsienio teritorijoje, JT ginklų embargo ir sankcijų režimų pažeidimai tiesiogiai pažeidžia taikytiną tarptautinę teisę ir daugelį regiono šalių prisiimtų įsipareigojimų. Regiono valstybės turi imtis visų būtinų priemonių, kad apsaugotų savo teritorijoje esančius civilius gyventojus, taip pat kovoti su neapykantos retorika, ksenofobija ir smurto kurstymu. Už smurto kurstymą atsakingi asmenys turi būti patraukti atsakomybėn.
22. ES palankiai vertina reikšmingą Jungtinių Tautų vaidmenį paramos teikimo regiono stabilizavimui srityje. Visų pirma ES pabrėžia, kad JT stabilizavimo misija Kongo Demokratinėje Respublikoje (MONUSCO) yra itin svarbi civilių gyventojų apsaugai rytinėje KDR dalyje. ES remia MONUSCO jos įgaliojimų laikotarpiu ir griežtai smerkia bet kokią smurtą prieš JT personalą ir bet kokią jo kurstymą.
23. ES palankiai vertina regionines pastangas, pavyzdžiui, Nairobio ir Luandos procesus, kuriuos ji toliau remia, ir atkreipia dėmesį į Rytų Afrikos bendrijos regioninių pajėgų dislokavimą. ES remia esamas regionines priemones, pavyzdžiui, išplėstinį bendro tikrinimo mechanizmą (EJVM), ir yra pasirengusi remti kitas iniciatyvas, pavyzdžiui, PSVF regioninį priežiūros mechanizmą, taip pat papildomas ES valstybių narių ir panašiai mąstančių partnerių pastangas tarpininkauti ir sudaryti palankesnes sąlygas.

24. Nacionalinė atsakomybė yra esminis saugumo sektoriaus reformos (SSR) ypatumas. ES yra pasirengusi remti šį procesą vedama specialius ir reguliarius sektorinius dialogus. ES atitinkamai toliau remis SSR regione, įskaitant pastangas stiprinti nacionalinių saugumo pajėgų pajėgumus, nes tai yra itin svarbi sąlyga, kad stabilizavimo pastangos regioniniu lygmeniu būtų sėkmingos. ES apsvarstys galimybę teikti pagalbą visose saugumo srityse, įskaitant karines, policijos ir žvalgybos agentūras, ministerijas, parlamentą, pilietinės visuomenės organizacijas, teismines institucijas ir prokuratūras. Šiame kontekste ES taip pat remis karinę ir teisėsaugos priežiūrą, veiksmingas ir sąžiningas teismines institucijas, žmogaus teisių apsaugą ir bet kokias iniciatyvas, padedančias panaikinti nebaudžiamumo kultūrą, įskaitant pereinamojo laikotarpio teisingumo mechanizmus.
25. Siekiant ilgalaikės taikos ir atnaujinto pasitikėjimo regione, labai svarbus veiksnys bus sėkmingas ginkluotų grupuočių narių nusiginklavimas, demobilizacija bei reintegracija (NDR) ir užsienio ginkluotų grupuočių repatriacija, grindžiama praeityje įgyta patirtimi. ES kartu su tarptautiniais panašiai mastančiais partneriais išnagrinės būdus, kaip sustiprinti paramą šiam procesui. Taikydama trigubos sąsajos požiūrį, ES daugiausia dėmesio skirs buvusių kovotojų reintegracijai ir bendruomenių atkūrimui, be kita ko, pasitelkiant bendruomenės dialogą bei susitaikymą ir įveikiant traumas, ir prisidės prie tvaraus socioekonominio vystymosi ir atsparumo klimato kaitai nukentėjusiose priimančiosiose bendruomenėse. Ypatingas dėmesys bus skiriamas moterų ir vaikų, anksčiau susijusių su ginkluotų grupuočių veikla, poreikiams.
26. ES skatins tvirtesnį bendradarbiavimą sausumos ir ežerų sienų kontrolės, apsaugos ir valdymo srityse, įskaitant muitinių bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą saugumo srityje, nes tai yra labai svarbu siekiant sumažinti įtampą ir sukurti ilgalaikio vystymosi pagrindą. ES propaguos tvirtesnį teisminį bendradarbiavimą ir bendradarbiavimą saugumo srityje, be kita ko, kibernetinio saugumo, kovos su neteisėta prekyba ginklais ir gamtos ištekliais, smurtinio ekstremizmo prevencijos, kovos su pinigų plovimu, ginkluotų grupuočių finansavimo ir organizuoto nusikalstamumo srityse.

27. Vienas iš pagrindinių iššūkių yra didelis ir vis didėjantis pabėgėlių skaičius ir didelis šalies viduje perkeltų asmenų skaičius Didžiųjų ežerų regione. Glaudžiai bendradarbiaudama su UNHCR ir kitomis atitinkamomis organizacijomis, ES padės regiono šalims tenkinti šalies viduje perkeltų asmenų, prieglobsčio prašytojų ir pabėgėlių poreikius, ypatingą dėmesį skirdama moterims, vaikams, vyresnio amžiaus asmenims ir asmenims su negalia. Taip pat bus remiami su pabėgėliais susijusiems klausimams spręsti skirti politiniai sprendimai, siekiant išsklaidyti tarpvalstybinę įtampą ir konfliktus, kylančius dėl gyventojų judėjimo praeityje.
28. Pagal JT darbotvarkę ir ES veiksmų planą dėl moterų, taikos ir saugumo ES ypatingą dėmesį skirs lyčių lygybei ir moterų bei mergaičių lyderystei, visų pirma taikos kūrimo ir taikos palaikymo, geresnio valdymo ir darnaus vystymosi propagavimo srityje. Ji remis moterų ir jaunimo įgalėjimą, atstovavimą jiems ir jų visapusišką, lygiateisį, veiksmingą ir prasmingą dalyvavimą, gerbiant jų įvairovę. Ji suintensyvins savo veiksmus, kuriais siekiama užkirsti kelią seksualiniam smurtui ir smurtui dėl lyties, be kita ko, naudojamam kaip karo ginklui ir visų pirma nukreiptam prieš moteris ir mergaites, ir su juo kovoti.
29. Šiame kontekste ES tebėra įsipareigojusi propaguoti, ginti ir užtikrinti visas žmogaus teises ir visapusiškai bei veiksmingai įgyvendinti Pekino veiksmų platformą ir Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais veiksmų programą, taip pat jų peržiūros konferencijų rezultatus, ir tebėra įsipareigojusi užtikrinti lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises. Atsižvelgdama į tai, ES dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą propaguoti, ginti ir užtikrinti kiekvieno asmens teisę be diskriminacijos, prievartos ir smurto visiškai kontroliuoti ir laisvai bei atsakingai priimti sprendimus dėl klausimų, susijusių su savo seksualumu ir lytine bei reprodukcinę sveikata. ES taip pat pabrėžia, kad reikia užtikrinti visuotinę prieigą prie kokybiškos ir įperkamos visapusiškos informacijos bei švietimo apie lytinę ir reprodukcinę sveikatą, įskaitant visapusišką lytinį švietimą bei sveikatos priežiūros paslaugas.

30. Laikydamosi Europos žaliojo kurso, ES bendradarbiaus su regioniniais partneriais, siekdama parengti ir įgyvendinti sąžiningą, atvirą ir taisyklėmis grindžiamą prekybos ir investicijų darbotvarkę. Ji yra pasirengusi prisidėti prie gamtos išteklių vertės grandinių valdymo ir tvaraus valdymo tarpregioninių mechanizmų kūrimo, aktyviai skatindama perėjimą nuo neteisėtos prekybos prie teisėtos prekyba grindžiamos ekonomikos.
31. ES daug dėmesio skirs tvariam išteklių valdymui. Tai apims konflikto zonų naudingąsias iškasenas, tokias kaip alavas, tantalas, volframas ir auksas, ir svarbiausiąsias žaliavas, tokias kaip kobaltas ir litis, kurios yra svarbios kuriant tvarias vietas vertės grandines ir vykdant pasaulinę energetikos pertvarką. ES toliau rems vietos tvarių naudingųjų iškasenų gavybą, perdirbimą bei prekybą jomis ir vietos bei tarptautinių vertės grandinių plėtojimą, be kita ko, palaikant abipusiai naudingas partnerystes, laikantis esamų ES teisės aktų, tarptautinių standartų ir regioninių sertifikavimo mechanizmų, be kita ko, susijusių su Didžiųjų ežerų regiono tarptautine konferencija. Tai padės stiprinti vietos pridėtinę vertę ir kuo labiau padidinti gamtos išteklių naudojimo naudą vietos gyventojams. Ypatingas dėmesys bus skiriamas darbuotojų teisėms, ypač kalnakasių darbo sąlygoms.
32. ES yra pasirengusi didinti savo paramą regiono šalims bei visiems atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams ir stiprinti bendradarbiavimą bendrų aplinkos išteklių valdymo klausimu tarpvalstybinių miškų ir ekosistemų, laukinės gyvūnijos ir augalų rūšių apsaugos ir valdymo, tvaraus vandens išteklių valdymo, neutralaus poveikio klimatui energijos gamybos ir paskirstymo, ekologinio turizmo ir tvarių bei įtakos miškų naikinimui neturinčių žemės ūkio vertės grandinių srityse.

33. Klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimas jau daro didelį poveikį regione. Tai taip pat yra riziką didinantis veiksnys, dėl kurio dar padidėja jau egzistavęs pažeidžiamumas ir paaštrėja konfliktai, perkėlimas ir konkurencija dėl ribotų gamtos, ypač žemės ir vandens, išteklių. Laikydamosi ES integruoto požiūrio į klimato kaitą ir saugumą koncepcijos, ES toliau remis biologinės įvairovės, ekosistemų ir gamtos išteklių apsaugą, taip pat didėjančio klimato kaitos poveikio vietos gyventojams švelninimą ir prisitaikymą prie jo. ES taip pat remis plataus užmojo nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus pagal Paryžiaus susitarimą. Ypatingas dėmesys bus skiriamas regiono miškų, kaip anglies dioksido absorbento, itin svarbaus vaidmens išsaugojimui. ES taip pat toliau propaguos teisę į švarią, sveiką ir tvarią aplinką.
34. Savo diplomatijos veiksmais ES akcentuos žaliosios ir skaitmeninės pertvarkų teikiamas galimybes ekonominės plėtros požiūriu, visų pirma investicijų, darbo vietų kūrimo ir privačiojo sektoriaus bei verslo aplinkos stiprinimo, taip pat žmogaus socialinės raidos, įskaitant galimybes naudotis pagrindinėmis socialinėmis paslaugomis ir švietimo bei profesinio mokymo gerinimą, srityse.

Nuo konkurencijos prie bendradarbiavimo ir integracijos

35. Įmdamosi tolesnės veiklos, susijusios su 2022 m. vasario mėn. ES ir AS aukščiausiojo lygio susitikimo rezultatais, ES, bendradarbiaudama su regiono šalimis, įgyvendins strategijos „Global Gateway“ investicinių produktų paketo priemones. Pagal strategiją „Global Gateway“ bus remiamos didelio masto tvarios investicijos pasitelkiant Europos komandos iniciatyvas ir bendradarbiavimo priemones, atsižvelgiant į nacionalinius prioritetus.
36. Visų pirma ES yra pasirengusi skatinti regioninę integraciją ir propaguoti proveržio investicijas. ES daugiausia dėmesio skirs tarpvalstybinei prekybai ir ekonominiam bendradarbiavimui, remdama ekonominę integraciją ir naujus strateginius transporto koridorius, kuriais siekiama geriau sujungti keturias regiono šalis tarpusavyje, jų regionines kaimynes ir likusią pasaulio dalį. Šie tarptautiniai koridoriai sujungs regioną su Atlanto vandenyno ir Indijos vandenyno uostais.

37. Be to, ES remis investicijas, kuriomis siekiama plėtoti bendradarbiavimą energijos gamybos ir prekybos ja srityse, be kita ko, sujungiant skirtingų šalių elektros tinklus, taip pat pastangas didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos tiekimą ir energijos vartojimo efektyvumą.
38. ES remis ir padės įgyvendinti prekybos susitarimus, pavyzdžiui, Rytų Afrikos bendrijos (EAC), Pietų Afrikos vystymosi bendrijos (SADC) ir Centrinės Afrikos valstybių ekonominės bendrijos (ECCAS), taip pat Afrikos žemyninės laisvosios prekybos erdvės (AfCFTA) prekybos susitarimus, kurie suteikia galimybę geriau valdyti regioninę prekybą. ES sieks stiprinti savo bendradarbiavimą prekybos ir investicijų klausimais su regionu, be kita ko, pasitelkdama regiono šalims prieinamus ekonominės partnerystės susitarimus.
39. ES toliau stiprins pasirengimą nelaimėms ir pandemijoms, jų prevenciją ir reagavimą į jas, taip pat veiksmingiau reaguos į ekstremaliąsias visuomenės sveikatos situacijas, kurios paveikė daugelį regiono šalių, be kita ko, investuodama į sveikatos sistemų stiprinimą ir užtikrindama galimybę naudotis pirminėmis sveikatos priežiūros paslaugomis.

Partneriai

40. Laikydamosi geografiniais koncentriniais apskritimais grindžiamo požiūrio, ES stengsis vykdyti aktyvią angažavimosi veiklą, susijusią su regionui kylančiais iššūkiais, su: KDR, Burundžiu, Ruanda ir Uganda; platesnio regiono šalimis, turinčiomis konkrečių politinių, diplomatinių, saugumo ir (arba) ekonominių interesų Didžiųjų ežerų regione, įskaitant KDR ir regiono taikos, saugumo ir bendradarbiavimo pagrindų susitarimą pasirašiusias šalis, bet jomis neapsiribojant; ir su pagrindinėmis regioninėmis organizacijomis bei forumais, t. y. AS, EAC, ECCAS, SADC, Didžiųjų ežerų regiono tarptautine konferencija, Didžiųjų ežerų regiono ekonomine bendrija ir Rytų ir Pietų Afrikos bendrąja rinka (COMESA).

41. ES toliau bendradarbiaus su Jungtinėmis Tautomis, visų pirma su JT generalinio sekretoriaus specialiuoju pasiuntiniu Didžiųjų ežerų regione ir MONUSCO bei tarptautinėmis finansų įstaigomis, taip pat su kitais tarptautiniais panašiai mąstančiais partneriais, laikydamasi integruoto požiūrio, kad būtų skatinama tolesnė sinergija.
42. ES skatins konkretų viešųjų įstaigų ir vietos subjektų, įskaitant smulkiuosius prekybininkus ir vietos valdžios institucijas bei bendruomenes, bendradarbiavimą konkrečiais klausimais, susijusiais su kolektyviniu regiono interesu.
43. ES toliau remis aktyvų ir prasmingą pilietinės visuomenės angažavimąsi politinėje ir socioekonominėje srityse. Ji remis pilietinės visuomenės organizacijų regioninę dinamiką, skatindama tarpvalstybinį angažavimąsi ir dialogą.
44. ES aktyviau bendradarbiaus su privačiuoju sektoriumi, kuris yra labai svarbus siekiant formalizuoti ekonomiką, kurti vietos pridėtinę vertę ir deramo darbo galimybes ir gerinti pramonės standartus, taip užtikrinant integraciją į regionines ir pasaulines vertės grandines. Ypatingas dėmesys bus skiriamas verslo aplinkos gerinimui ir žmogaus teisių puoselėjimui bei propagavimui privačiajame sektoriuje.

Tolesni veiksmai. Strategijos įgyvendinimo priemonės ir politika

45. Šia Didžiųjų ežerų strategija nustatoma visų sričių ES politikos ir veiksmų regioninė sistema, kuri sudarys sąlygas vykdyti aktyvesnę angažavimosi veiklą ir duos konkrečių ir išmatuojamų rezultatų.

46. ES intensyvins diplomatinį angažavimąsi Didžiųjų ežerų regione bei su juo ir yra pasirengusi stiprinti savo veikimą šiame regione, visų pirma rytinėje KDR dalyje. Glaudesnis ES delegacijų regione veiksmų koordinavimas ir glaudesnis veiksmų su valstybių narių atstovybėmis koordinavimas sustiprins ES diplomatinį pėdsaką. ES tęs reguliarius politinius dialogus su kiekviena regiono šalimi. Ji taip pat yra pasirengusi pradėti regioninį politinį dialogą su keturiomis ypač susijusiomis šalimis, kad nustatytų bendro bendradarbiavimo sritis, visapusiškai koordinuodama veiksmus su kitais esamais procesais.
47. Be aktyvesnio diplomatinio angažavimosi, ES remis regiono šalių, taip pat ES valstybių narių ir panašiai mąstančių partnerių pastangas tarpininkauti ir spręsti konfliktus.
48. Remdamasi savo bendromis vertybėmis su regiono šalimis, ES sieks suintensyvinti dialogą žmogaus teisių ir tarptautinės humanitarinės teisės (THT) klausimais su regiono šalimis. Ji toliau vykdys aktyvią angažavimosi veiklą žmogaus teisių ir THT pažeidimų klausimais ir atvirai apie tai kalbės. ES taip pat skatins tolesnį bendradarbiavimą daugiašaliuose žmogaus teisių forumuose, įskaitant JT Žmogaus teisių tarybą.
49. Reaguodama į humanitarinės ir apsaugos krizės mastą rytinėje KDR dalyje, ES toliau teiks humanitarinę pagalbą pažeidžiamiausiems ir nuo krizės nukentėjusiems gyventojams, be kita ko, daugybei šalies viduje perkeltų asmenų ir pabėgėlių regione, kartu siekdama skatinti ilgalaikius sprendimus šių gyventojų atžvilgiu.
50. ES dar kartą patvirtina, kad šiai strategijai įgyvendinti yra pasirengusi atitinkamai sutelkti įvairiausias savo priemones ir politiką, be kita ko, Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonę „Globali Europa“ (KVTBP „Globali Europa“), „Europos darnaus vystymosi fondą +“(EDVF+) ir Europos taikos priemonę (ETP).
51. ES skatins ir remis dvišales ar daugiašales proveržio iniciatyvas ir investicijas, be kita ko, įgyvendindama strategiją „Global Gateway“ ir regionines Europos komandos iniciatyvas

52. ES remis taiką ir saugumą tiek dvišaliu, tiek regioniniu lygmenimis ir gali svarstyti galimybę imtis tolesnių veiksmų, kad, vykdant saugumo sektoriaus reformas, tuo tikslu būtų padidinti ir remiami regiono šalių saugumo ir gynybos pajėgų pajėgumai.
53. Siekdama savo išorės politikos tikslų, ES toliau atidžiai stebės ir peržiūrės savo ribojamųjų priemonių poveikį, taip pat toliau jas iš dalies keis, kai ir jei to prireiktų siekiant taikos, saugumo, demokratijos ir pagarbos žmogaus teisėms. Ribojamosios priemonės ir toliau bus ta priemonė, kuria siekiama teigiamai pakeisti asmenų ir subjektų, atsakingų už ginkluotų konfliktų palaikymą ir naudojimąsi jais, už regiono šalių destabilizavimą ir už žmogaus teisių pažeidimus, elgesį. Šiuo atžvilgiu jos gali būti naudojamos siekiant sumažinti nusikaltėlių tinklų, užsiimančių neteisėta prekyba gamtos ištekliais ir dalyvaujančių veikloje, susijusioje su neteisėtu naudojimu, neteisėta prekyba ir neteisėtais finansiniais srautais, galimybes.
54. ES sustiprins savo viešą komunikaciją, kad propaguotų savo indėlį ir politiką, greitai reaguodama į reikšmingus pokyčius bei regioninę dinamiką ir aktyviai kovodama su dezinformacija, manipuliatyvia komunikacija ir neapykantos retorika, sklindančia iš regiono ar skleidžiama ne regiono subjektų.
55. Pripažindama aukšto lygio angažavimosi su regionu poreikį ir siekdama remti šios strategijos įgyvendinimą, ES sieks atkurti ES specialiojo įgaliotinio Didžiųjų ežerų regione poziciją. Taryba prašo vyriausiojo įgaliotinio pateikti pasiūlymą tuo tikslu.
56. Taryba prašo Europos išorės veiksmų tarnybos ir Komisijos tarnybų užtikrinti, kad ES vystomojo bendradarbiavimo programavimas ir įgyvendinimas būtų pakoreguoti pagal šią strategiją ir atsižvelgiant į naujausius pokyčius bei įgytą patirtį.
57. Taryba reguliariai peržiūrės šios strategijos įgyvendinimo pažangą ir prašo vyriausiojo įgaliotinio bei Komisijos pristatyti konkrečias šios strategijos įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo sąlygas.